

Juridiska avdelningen

11.6.1998

Till arbetspensionsanstalterna

ÄNDRINGARNA I ARBETSAVTALSLAGEN GÖR UTNYTTJANDET AV FÖRÄLDRALEDIGHET FLEXIBLARE OCH LÄTTARE

1

ÄNDRINGARNA I HUVUDDRAG

Bestämmelserna i arbetsavtalslagen om moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- och föräldraledighet samt vårdledighet har ändrats (lagen om ändring av arbetsavtalslagen 357/1998). Samtidigt har lagbestämmelserna om familjeledighet sammanförts i ett nytt kapitel om familjeledighet (2 a kap. 35 a - 35 j §). En del av ändringarna träder i kraft 1.10.1998. En del av dem trädde i kraft redan 1.6.1998.

Syftet med ändringarna är att underlätta utnyttjandet av familjeledigheterna samtidigt som faderns möjligheter att ta ledighet ökas. Tillämpningen av bestämmelserna om familjeledighet har också underlättats, så att anmälningstiderna i anslutning till utnyttjandet av ledigheten samt tidpunkterna för deras beräkning har förenhetligats.

Vårdledigheten

Vårdledigheten kan nu periodiseras, så att vardera föräldern kan ta ut högst två åtminstone en månad långa ledighetsperioder. Tidigare måste perioden vara två månader. Arbetsgivaren och arbetstagaren kan emellertid komma överens om att arbetstagaren tar ut flera än två vårdledighetsperioder eller att ledighetsperioderna är kortare än en månad.

Nu är det också möjligt för den ena föräldern i en flerbarnsfamilj att ta ut vårdledighet samtidigt som den andra föräldern är moderskaps- eller föräldraledig. Den möjligheten fanns inte tidigare.

Juridiska avdelningen

11.6.1998

Rätten att återgå till det tidigare arbetet

Enligt den förnyade lagen har en arbetstagare vid familjeledighets utgång rätt att återgå till sitt tidigare arbete. Om detta är omöjligt, bör arbetsgivaren erbjuda arbetstagaren ett likvärdigt eller likartat arbete som överensstämmer med dennes anställningsavtal eller, om detta också visar sig omöjligt, annat arbete som överensstämmer med hans anställningsavtal. Ändringen trädde i kraft 1.6.1998.

Rätten till frånvaro på grund av trängande familjeskäl

En arbetstagare har nu också rätt att vara tillfälligt borta från sitt arbete på grund av trängande familjeskäl, ss. sjukdom, olycksfall eller andra orsaker. Enligt tidigare gällande bestämmelser var sådan frånvaro inte möjlig. Också denna ändring trädde i kraft 1.6.1998.

2

ÄNDRINGARNAS INVERKAN PÅ ARBETSPENSIONERNA

Ändringarna har ingen direkt inverkan på arbetspensionerna, eftersom arbetsgivaren inte är skyldig att betala lön för familjeledighetsperioderna. Men i takt med att utnyttjandet av ledigheterna ökar, så växer också de oavlönade perioderna i ett anställningsförhållande och deras inverkan måste ju beaktas vid uträkningen av den pensionsgrundande lönen.

I arbetspensionslagarnas bestämmelser om beräkning av pensionslönen (t.ex. i 7 c APL) ingår hänvisningar till 34 § i arbetsavtalslagen. Hänvisningen gäller inte mera, eftersom hela paragrafen har upphävts och bestämmelserna numera ingår i ändrad form i 35 a och 35 c §. Hänvisningarna kommer att ändras senare i samband med någon annan lagändring.

Hur oavlönad barnavårdstid inverkar på den pensionsgrundande lönen redogörs för i Pensionsskyddscentralens cirkulär A 26/90 (Oavlönad barnavårdstid och den pensionsgrundande lönen), A 45/95 (Beräkningsregler för APL-pensionslönen fr.o.m. 1.1.1996) och A 23/97 (Tilläggsanvisningar för beräkningen av APL-pensionslönen fr.o.m. 1.1.1996). I cirkulär A 26/90 redogörs för bl.a. barnavårdsledighet enligt 34 § arbetsavtalslagen och i cirkulär A 23/97 hänvisas till samma bestämmelse. Hänvisningarna i dessa cirkulär avser efter ändringen lagens 35 a och 35 c §.

Juridiska avdelningen

11.6.1998

3

BESTÄLLNING AV LAGTEXTERNA

De svenska lagtexterna kan beställas från Oy Edita Ab, telefon
(09) 5660 566.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Seppo Pietiläinen
Riitta Korpiuoma